

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 23/11

Λουξεμβούργο, 24 Μαρτίου 2011

Απόφαση στην υπόθεση C-400/08
Επιτροπή κατά Ισπανίας

Ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να εξαρτά την ίδρυση μεγάλων καταστημάτων λιανικής πωλήσεως από οικονομικές εκτιμήσεις όπως οι επιπτώσεις τους επί του προϋπάρχοντος λιανικού εμπορίου ή ο βαθμός διεισδύσεως της επιχειρήσεως στην οικεία αγορά

Τέτοιου είδους εκτιμήσεις δεν είναι ικανές να δικαιολογήσουν περιορισμό της ελευθερίας εγκαταστάσεως

Θεωρώντας ότι η ελευθερία εγκαταστάσεως αντίκειται σε ρύθμιση που καθορίζει τις προϋποθέσεις ίδρύσεως μεγάλων καταστημάτων λιανικής πωλήσεως στο έδαφος της Αυτόνομης Κοινότητας της Καταλωνίας¹ η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την ακόλουθη προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ισπανίας.

Συγκεκριμένα, η ίδρυση μεγάλων καταστημάτων λιανικής πωλήσεως στο έδαφος της Αυτόνομης Κοινότητας της Καταλωνίας υπόκειται σε καθεστώς προηγούμενης διοικητικής άδειας δυνάμει του οποίου είναι περιορισμένες οι διαθέσιμες ζώνες εγκαταστάσεως για τα νέα καταστήματα και οι επιφάνειες πωλήσεως. Επιπλέον, χορηγείται άδεια σε νέα καταστήματα, μόνο στον βαθμό που επιβεβαιώνεται ότι η ίδρυσή τους δεν επηρεάζει το υπάρχον λιανικό εμπόριο.

Στη σημερινή απόφασή του το Δικαστήριο θεωρεί ότι **η επίμαχη νομοθεσία, θεωρούμενη συνολικώς, συνιστά περιορισμό της ελευθερίας εγκαταστάσεως**. Ειδικότερα, η εν λόγω ρύθμιση παρακωλύει και καθιστά λιγότερο ελκυστική την άσκηση των δραστηριοτήτων οικονομικών φορέων από άλλα κράτη μέλη στο έδαφος της Αυτόνομης Κοινότητας της Καταλωνίας και επιδρά αρνητικά στην εγκατάστασή τους στην ισπανική αγορά.

Εντούτοις, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι περιορισμός στην ελευθερία εγκαταστάσεως όπως ο επίμαχος, δύναται να δικαιολογηθεί από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος υπό την προϋπόθεση ότι είναι ικανός να διασφαλίσει την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέτρο. Μεταξύ τέτοιων επιτακτικών λόγων περιλαμβάνονται ιδίως η προστασία του περιβάλλοντος, ο χωροταξικός σχεδιασμός καθώς και η προστασία των καταναλωτών. Αντιθέτως, σκοποί αμιγώς οικονομικής φύσεως δεν συνιστούν επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος. Έχοντας υπενθυμίσει τα ανωτέρω το Δικαστήριο ελέγχει αν ορισμένες διατάξεις της επίμαχης νομοθεσίας είναι δυνατό να δικαιολογηθούν.

Όσον αφορά την πρώτη αίτηση της Επιτροπής σχετικά με τη χωροθέτηση και το μέγεθος των μεγάλων εμπορικών καταστημάτων

Το Δικαστήριο αποφασίζει ότι η Ισπανία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της αρχής της ελευθερίας εγκαταστάσεως, θεσπίζοντας και/ ή διατηρώντας σε ισχύ τις ακόλουθες καταλανικές διατάξεις που: 1) απαγορεύουν την εγκατάσταση μεγάλων καταστημάτων λιανικής πωλήσεως εκτός των συμπαγών αστικών περιοχών περιορισμένου αριθμού δήμων². 2) περιορίζουν την εγκατάσταση νέων υπεραγορών σε

¹ Ορισμένες εκ των εν λόγω προϋποθέσεων καθορίζονται από εθνικό νόμο και οι λοιπές από περιφερειακή καταλανική ρύθμιση.

² Πράγματι μεγάλα καταστήματα λιανικής πωλήσεως μπορούν να ιδρυθούν μόνο σε συμπαγείς αστικές περιοχές δήμων που είτε είναι διοικητικά κέντρα είτε έχουν πληθυσμό άνω των 25 000 κατοίκων ή πρόσωπα εξομοιούμενα προς αυτούς λόγω τουριστικής ροής.

διαμερίσματα, στα οποία η υφιστάμενη εμπορική προσφορά δεν είναι υπέρμετρη³ και 3) επιβάλλουν ότι οι ως άνω νέες υπεραγορές δεν θα αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 9% του εμπορικού εφοδιασμού σε είδη ευρείας καταναλώσεως και άνω του 7% σε είδη μη ευρείας καταναλώσεως.

Παρότι αληθεύει ότι περιορισμοί ως προς τη χωροθέτηση και το μέγεθος των εμπορικών καταστημάτων αποτελούν προφανώς κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των σκοπών χωροταξίας και προστασίας του περιβάλλοντος που προβάλλει η Ισπανία, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η Ισπανία δεν προσκόμισε επαρκή στοιχεία, προκειμένου να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους οι επίμαχοι περιορισμοί ήταν αναγκαίοι για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών. Επομένως, ελλείπει εξηγήσεως και δεδομένου του σημαντικού αντίκτυπου των οικείων περιορισμών επί των δυνατοτήτων ιδρύσεως μεγάλων εμπορικών καταστημάτων στην Καταλωνία, το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι ειδικοί περιορισμοί σχετικά με τη χωροθέτηση και το μέγεθος των μεγάλων καταστημάτων λιανικής πωλήσεως δεν είναι δικαιολογημένοι.

Όσον αφορά τις προϋποθέσεις αποκτήσεως άδειας για την ίδρυση μεγάλων καταστημάτων λιανικής πωλήσεως

Ως προς αυτό το σημείο, η **εθνική** νομοθεσία προβλέπει υποχρέωση των δημόσιων αρχών να λαμβάνουν υπόψη την ύπαρξη επαρκούς αριθμού καταστημάτων στη συγκεκριμένη ζώνη καθώς και τις επιπτώσεις που η νέα εγκατάσταση ενδέχεται να έχει στον εμπορικό ιστό της εν λόγω ζώνης. Ομοίως, η **καταλανική** ρύθμιση επιβάλλει την υποχρέωση στις δημόσιες αρχές να συντάσσουν έκθεση περί του ποσοστού διεισδύσεως του αιτούντος την άδεια στην οικεία αγορά.

Κατά τον τρόπο αυτό, μέσω των εν λόγω δύο απαιτήσεων, η χορήγηση της άδειας εξαρτάται από την εφαρμογή ορισμένων ανώτατων ορίων όσον αφορά το ποσοστό διεισδύσεως στην αγορά και τις επιπτώσεις επί του προϋπάρχοντος λιανικού εμπορίου πέραν των οποίων είναι αδύνατη η ίδρυση μεγάλων εμπορικών καταστημάτων. Τέτοιου είδους εκτιμήσεις, αμιγώς οικονομικής φύσεως, δεν μπορούν να αποτελέσουν επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος και να δικαιολογήσουν περιορισμό της ελευθερίας εγκαταστάσεως. Κατά συνέπεια, όσον αφορά τις προϋποθέσεις αποκτήσεως της άδειας για την ίδρυση μεγάλων καταστημάτων λιανικής πωλήσεως, **το Δικαστήριο κρίνει ότι η αρχή της ελευθερίας εγκαταστάσεως απαγορεύει εθνικές και καταλανικές διατάξεις που προϋποθέτουν την τήρηση ανώτατων ορίων όσον αφορά, αφενός, το ποσοστό διεισδύσεως της αιτούσας επιχειρήσεως στην οικεία αγορά και, αφετέρου, τις επιπτώσεις του νέου καταστήματος επί του προϋπάρχοντος λιανικού εμπορίου.**

Τέλος, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας χορηγήσεως της άδειας για την ίδρυση μεγάλων καταστημάτων λιανικής πωλήσεως, η νομοθεσία απαιτεί γνωμοδότηση της επιτροπής εγκαταστάσεων λιανικού εμπορίου που είναι επιφορτισμένη με τη σύνταξη εκθέσεως λαμβανομένων υπόψη μεταξύ άλλων σκοπών χωροταξικού σχεδιασμού και προστασίας του περιβάλλοντος. Όσον αφορά αυτό το ζήτημα, **το Δικαστήριο κρίνει ότι η αρχή της ελευθερίας εγκαταστάσεως αντίκειται σε καταλανική ρύθμιση που διέπει τη σύνθεση της επιτροπής εγκαταστάσεων λιανικού εμπορίου, διασφαλίζοντας την εκπροσώπηση των συμφερόντων του προϋπάρχοντος λιανικού εμπορίου, αλλά μην προβλέποντας την εκπροσώπηση ενώσεων δραστηριοποιούμενων στον τομέα προστασίας του περιβάλλοντος και ομάδων συμφερόντων δραστηριοποιούμενων στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

---

³ Το 2009 η προσφορά κρίθηκε υπέρμετρη σε 37 από τα 41 διαμερίσματα της Αυτόνομης Κοινότητας της Καταλωνίας.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106